

گزارش مراسم آغاز طرح ملی

دی ماه
۱۴۰۴

نوسازی موتورسیکلت های فرسوده کشور

دستاوردهای صنعتی ایدرو متعلق به **مردم ایران** است.

سبحان الله العظيم

طرح ملی نوسازی موتورسیکلت های فرسوده کشور

به عنوان یکی از مهم ترین و راهبردی ترین الزامات ملی در حوزه نوسازی وسایل حمل و نقل، برای نخستین بار در ایران با متولی گری وزارت صنعت، معدن و تجارت و محوریت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به مرحله اجرا رسید.

این طرح، نمونه ای برجسته از هم افزایی و همکاری فراگیر میان دستگاه های حاکمیتی، نهادهای تخصصی، بخش خصوصی و شبکه بانکی کشور در ارتقای کیفیت ناوگان حمل و نقل، کاهش آلودگی های زیست محیطی، افزایش ایمنی عمومی است؛ همکاری ارزشمندی که با حمایت و مشارکت فعال دستگاه هایی همچون نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران (پلیس راهور فراجا)، سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان حفاظت محیط زیست، شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته وزارت صمت، بانک های عامل از جمله بانک تجارت و بانک قرض الحسنه مهر ایران، انجمن صنفی تولیدکنندگان موتورسیکلت و انجمن مراکز اسقاط وسایل نقلیه، شکل گرفته و امروز به نقطه آغاز عملیاتی خود دست یافته است.

این تعاملات چندجانبه، که بر پایه اصول هماهنگی، شفافیت و کارآمدی استوار است، الگویی موفق برای اجرای طرح های ملی آتی ارائه می دهد و نشان دهنده ظرفیت بالای نظام اداری کشور در بسیج منابع برای دستیابی به اهداف مشترک است.

طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده کشور

زیست‌محیطی لازم برخوردار نیستند و عامل مهمی در افزایش آلودگی هوا، حوادث ترافیکی و مصرف بی‌رویه سوخت به شمار می‌روند. اجرای طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده، پاسخی برنامه‌ریزی شده، ساختاریافته و جامع به این چالش‌های موجود است؛ پاسخی که با تأکید بر نوسازی ناوگان، تقویت تولید داخلی قطعات و موتورسیکلت‌های استاندارد، و جلب مشارکت مؤثر بخش خصوصی، همراه شده است. در این راستا، شرکت‌های تولیدکننده موتورسیکلت کشور به عنوان بازوی توانمند و پیشران صنعت، با روحیه مسئولیت‌پذیری ملی و تعهد به توسعه بومی، نقش آفرینی جدی ایفا خواهند کرد و در کنار دستگاه‌های اجرایی، به تحقق اهداف کمی و کیفی این طرح یاری‌رسان خواهند بود.

تجربه موفق طرح اسقاط و نوسازی خودروهای فرسوده در سال گذشته، که منجر به نوسازی حدود ۳۵۰ هزار وسیله نقلیه در سطح کشور شد، گواهی روشن بر کارایی این الگوی همکاری است. این دستاورد نه تنها ناوگان حمل‌ونقل را به‌روزر، ایمن‌تر و کم‌مصرف‌تر نمود، بلکه الگویی اثبات‌شده برای اجرای طرح‌های بزرگ‌مقیاس ملی فراهم آورد. امروز، این تجربه ارزشمند در ابعادی وسیع‌تر و با تمرکز بر حوزه موتورسیکلت‌ها، که بخش قابل توجهی از ترافیک شهری و حمل‌ونقل درون‌شهری را تشکیل می‌دهند، وارد عرصه اجرا شده است. بر اساس آمار رسمی، در حال حاضر حدود ۱۴ میلیون موتورسیکلت در کشور تردد می‌کنند که بیش از ۱۱ میلیون دستگاه از آن‌ها به دلیل فرسودگی، از استانداردهای ایمنی و

طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده کشور

برجسته از رویکرد جامع و یکپارچه به مسائل ملی است؛ نگاهی که ایمنی ترافیک، رفاه عمومی و حفظ سلامت جامعه را به عنوان دستاوردهای کلیدی نوسازی ناوگان، در اولویت قرار می‌دهد و بر اهمیت ادغام سیاست‌های بهداشتی با برنامه‌های صنعتی تأکید دارد.

نوسازی وسایل حمل و نقل، موضوعی صرفاً صنعتی یا اجرایی نیست؛ بلکه مقوله‌ای ملی، چندوجهی و عمیقاً مرتبط با کیفیت زندگی شهروندان، سلامت عمومی و توسعه پایدار است. از همین رو، همراهی وزارت محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در این طرح، نمادی

ناوگان حمل و نقل جاده ای به تفکیک کاربری و استان ها

آمار کل خودروهای در حال تردد به تفکیک استان
(بدون احتساب موتورسیکلت)

۵۱x وسائل و تقایید کشور

- تنها در ۵ استان در حال تردد هستند

استان‌های با بیشترین درصد وسائط نقلیه در حال تردد	
۱	تهران ۱۲۴٫۳
۲	اصفهان ۱۷٫۶
۳	خراسان رضوی ۱۷٫۴
۴	فارس ۱۶٫۷
۵	آذربایجان شرقی ۱۴٫۷

جمع کل ۵۰٫۷٪

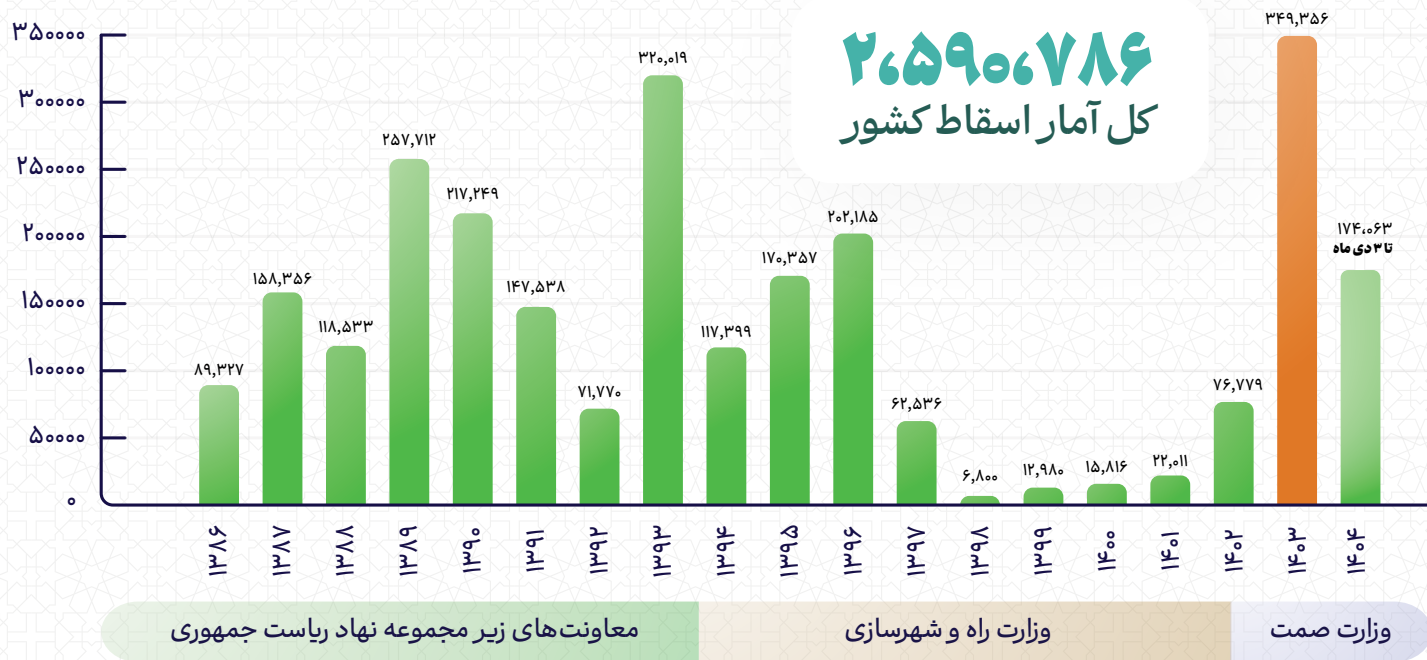

استانی	تعداد (شماره)	درصد نسبت کل
آذربایجان شرقی	۱۲۵۳۳۰۱	۴۰٫۷
آذربایجان غربی	۱۳۴۳۳۰۰	۳۰٫۸
اردبیل	۳۸۵۸۶۵	۱۰٫۴
تهران	۶۶۸۱۷۳۳	۴۴٫۳
اصفهان	۳۰۶۳۷۸۸	۷٫۶
ایلام	۱۸۴۳۸۰	۰٫۷
بوئهره	۳۳۳۵۸۰	۱٫۲
چهارمحال و بختیاری	۳۳۸۱۳۳	۱٫۱
خراسان جنوبی	۳۷۱۶۵۰۰	۱٫۱
خراسان رضوی	۳۰۴۸۷۵۴	۷٫۴
خراسان شمالی	۲۲۴۴۶۰۰	۰٫۸
خوزستان	۱۳۷۳۴۵۰	۴٫۶
زنجان	۳۳۳۶۶۸	۱٫۳
مدان	۲۲۲۲۲۰۰	۰٫۹
سیستان و بلوچستان	۶۰۸۸۵۵۰	۲٫۳
فارس	۱۸۴۶۱۹۷	۶٫۷
فهریز	۴۲۱۳۳۰۰	۱٫۵
قم	۳۳۸۵۸۴	۱٫۳
کرمانشاه	۴۳۵۷۵۱	۱٫۸
کرمان	۱۱۴۰۰۳۴	۴٫۱
کیرکسکاه	۴۳۰۳۲۷۰	۲٫۳
گیلان و بویراحمد	۱۵۸۴۲۷۰	۰٫۶
گلستان	۵۷۱۷۸۷	۱٫۹
گیلان	۸۳۸۰۰۸۳	۳٫۰
لردان	۴۶۷۳۳۴۰	۱٫۷
مازندران	۱۱۳۸۶۶۶	۴٫۱
مرکزی	۴۶۵۵۷۷۰	۱٫۸
هرمزگان	۵۰۳۳۰۱۰	۲٫۱
هندان	۵۵۵۸۰۷	۲٫۸
یزد	۵۷۱۹۸۲	۲٫۰
مجموع کل	۳۱۶۳۱۸۹۹	۱۰۰

اطلاعات ارائه شده براساس آمار اعلامی پلیس راهور فراجا می باشد.

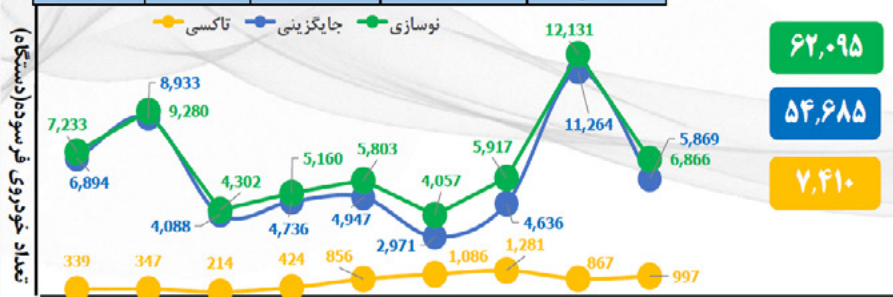
رند مقایسه ای اسقاط خودروهای فرسوده (۱۳۸۶ لغایت ۱۴۰۴)

ثبت بالاترین رکورد اسقاط سالانه خودرو فرسوده در تاریخ کشور در سال ۱۴۰۳

روند نوسازی و اسقاط از تاریخ ۱۴۰۴/۰۱/۰۱ الی ۱۴۰۴/۱۰/۰۳

ماه	اسقاط جایگزینی	اسقاط نقدی	اسقاط تاکسی	مجموع
فروردین	۶,۸۹۴	۵,۷۵۰	۲۳۹	۱۲,۹۸۳
اردیبهشت	۸,۹۳۳	۱۷,۸۱۷	۲۴۷	۲۷,۰۹۷
خرداد	۴,۰۸۸	۱۳,۵۲۰	۲۱۴	۱۷,۸۲۲
تیر	۴,۷۳۶	۶,۴۴۳	۴۲۴	۱۱,۶۰۳
مرداد	۴,۹۴۷	۶,۴۴۵	۸۵۶	۱۲,۳۴۸
شهریور	۲,۹۷۱	۱۲,۱۵۴	۱,۰۸۶	۱۶,۲۱۱
مهرماه	۴,۶۳۶	۱۹,۵۰۰	۱,۲۸۱	۲۵,۴۱۷
آبان ماه	۱۱,۲۶۴	۱۴,۵۰۳	۸۶۷	۲۶,۶۳۴
آذرماه	۵,۸۶۹	۱۴,۰۶۵	۹۹۷	۲۰,۹۳۱
دی ماه	۳۲۰	۱,۶۹۸	۹۹۹	۳,۰۱۷
مجموع	۵۴,۶۵۸	۱۱۱,۹۹۵	۷,۴۱۰	۱۷۴,۰۶۳

۶۲,۰۹۵

۵۴,۶۸۵

۷,۴۱۰

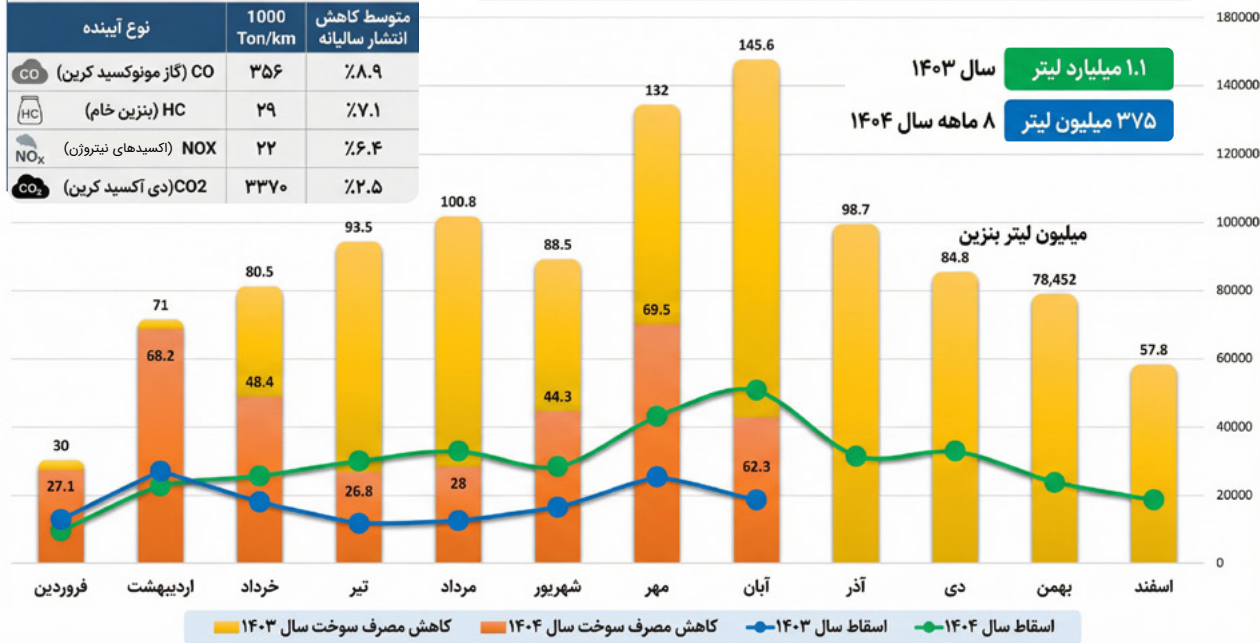
کاربری	اسقاط
سواری	۱۴۵,۴۷۴
امبولانس	۵
اتوبوس	۱,۲۳۲
مینی‌بوس	۱,۱۳۳
کامیون	۵۳۹
کامیون کشنده	۵۸
کامیونت	۵,۷۳۵
وانت	۱۱,۷۴۳
کامیونت ون	۱
تاکسی	۷,۴۱۰
سواری کار	۷
موتورسیکلت	۷۲۶
مجموع	۱۷۴,۰۶۳

کاهش مصرف سوخت و آلاینده‌گی ناشی از نوسازی ناوگان حمل و نقل

کاهش انتشار گازهای آلاینده و گلخانه ای طی ۲۰ ماه

نوع آلاینده	1000 Ton/km	متوسط کاهش انتشار سالیانه
CO (گاز مونوکسید کربن)	۳۵۶	٪۸.۹
HC (بنزین خام)	۲۹	٪۷.۱
NO _x (اکسیدهای نیتروژن)	۲۲	٪۶.۴
CO ₂ (دی اکسید کربن)	۳۳۷۰	٪۲.۵

۵۰۰ هزار اسقاط و صرفه جویی ۱.۵ میلیارد لیتر بنزین طی ۲۰ ماه

مصرف سوخت خودروهای سواری - وانت و موتورسیکلت های فرسوده

کاربری	تعداد	متوسط مصرف سوخت (در ۱۰۰ کیلومتر)	پیمایش (سالانه)	میزان مصرف سوخت (سالانه)	پیش فرض تعداد جایگزینی	کاهش مصرف سوخت ناشی از جایگزینی
سواری	۲,۶۰۰,۰۰۰	۱۶	۲۰,۰۰۰	۸,۳ میلیارد لیتر	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱,۲ میلیارد لیتر
موتورسیکلت	۱۱,۳۹۵,۲۳۸	۷	۱۵,۰۰۰	۱۲ میلیارد لیتر	۴,۰۰۰,۰۰۰	۲,۱ میلیارد لیتر
مجموع	۱۳,۹۹۵,۲۳۸			۲۰,۳ میلیارد لیتر	۵,۰۰۰,۰۰۰	۳,۳ میلیارد لیتر

مصرف روزانه (بنزین)	تعداد روز	کل مصرف بنزین (سالانه)	مصرف موتورسیکلت و سواری فرسوده	درصد از کل
۱۳۵,۰۰۰,۰۰۰	۳۶۵	۴۹,۳ میلیارد لیتر	۱۶,۳ میلیارد لیتر	۳۳ %

مصرف سوخت ۱۴ میلیون خودرو سواری و موتورسیکلت فرسوده معادل ۱,۵ برابر ناترازی روزانه بنزین می باشد.

در صورت نوسازی ۱ میلیون دستگاه خودرو فرسوده و ۴ میلیون دستگاه موتورسیکلت فرسوده ۳,۳ میلیارد لیتر بنزین صرفه جویی خواهد شد.

طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده کشور

آلایندگی، مصرف سوخت و ایمنی موتورسیکلت های فرسوده

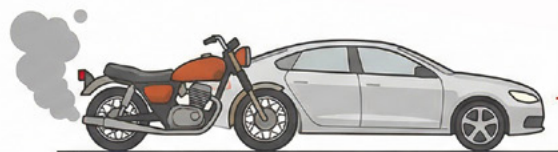
انتشار آلودگی موتورسیکلت کاربراتوری
فرسوده بیش از ۵ برابر موتورسیکلت
انژکتوری نو

×۵

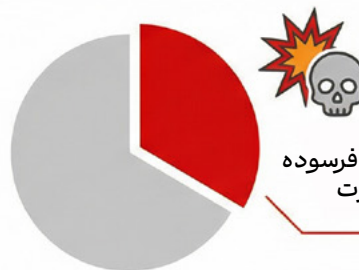
انتشار آلودگی موتورسیکلت کاربراتوری
فرسوده، بیش از ۴ برابر خودرو

×۴

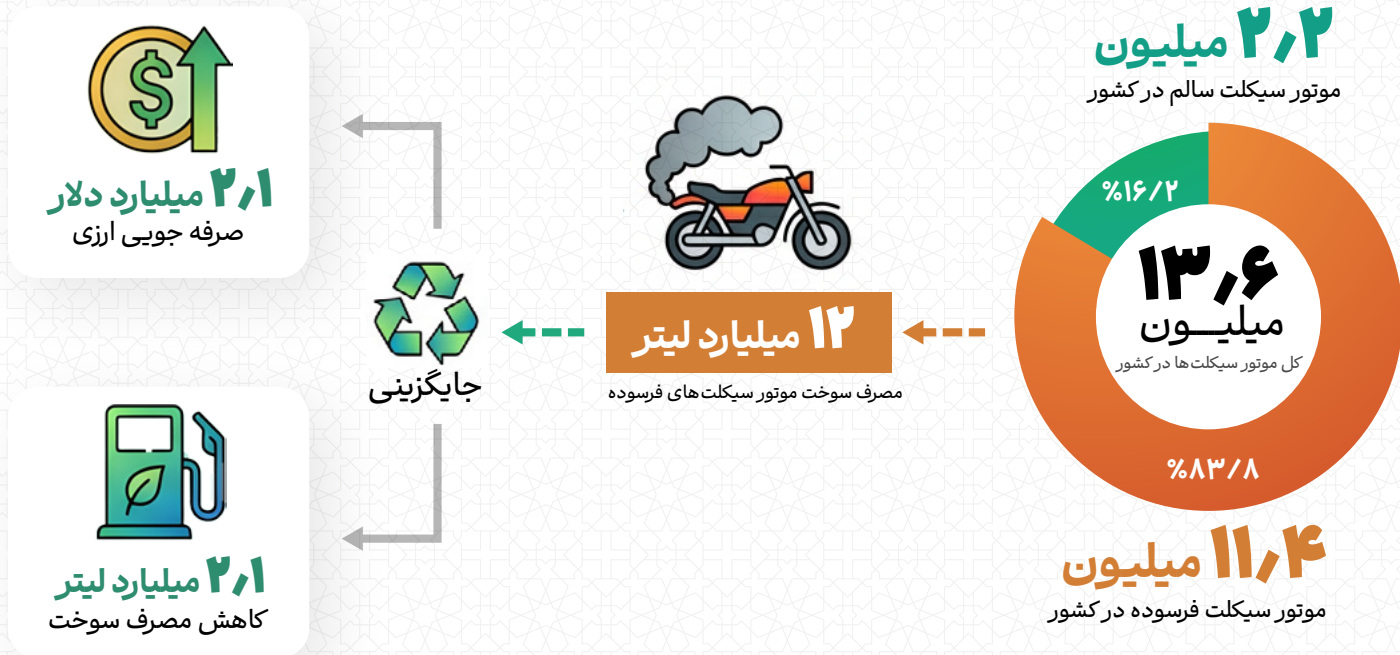
مصرف سوخت موتورسیکلت
کاربراتوری فرسوده، ۲ برابر
موتورسیکلت انژکتوری نو

×۲

سهم بالای موتورسیکلت های فرسوده
در تصادفات منجر به فوت

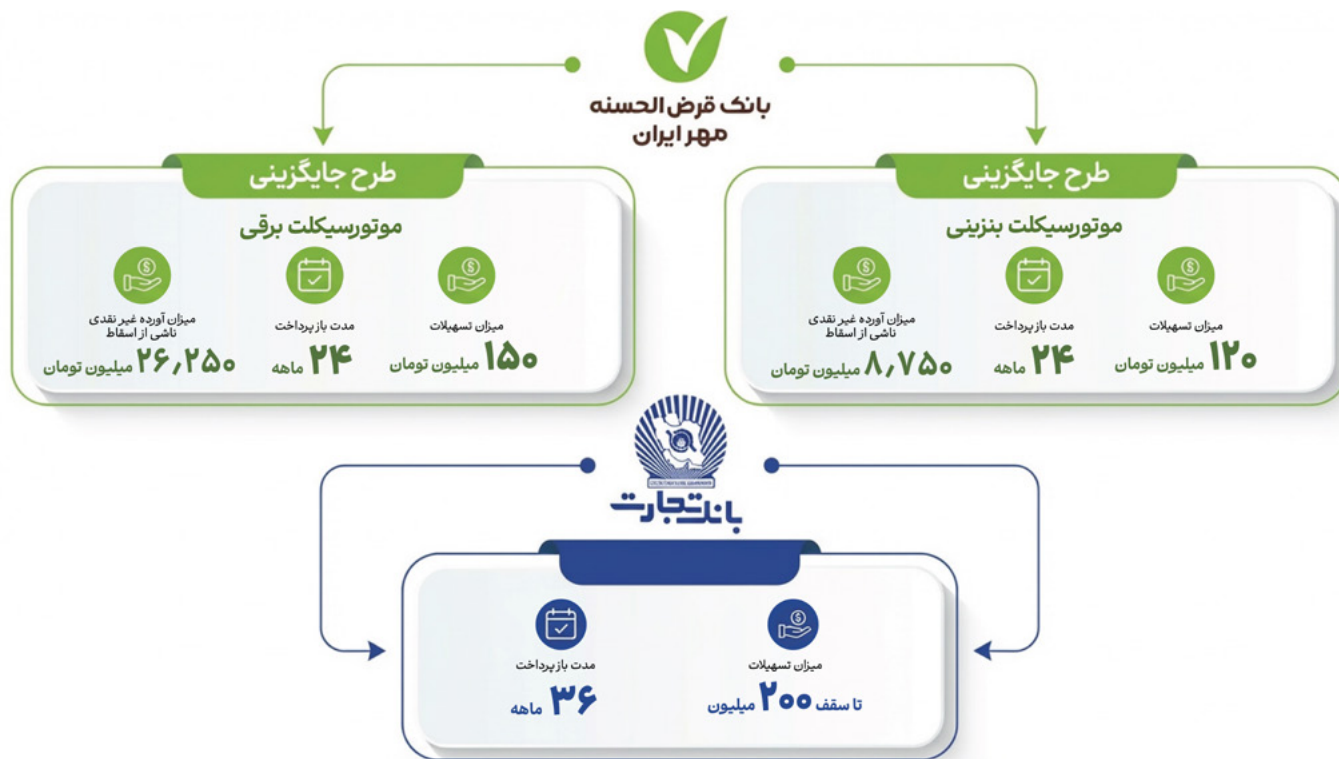
طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده کشور

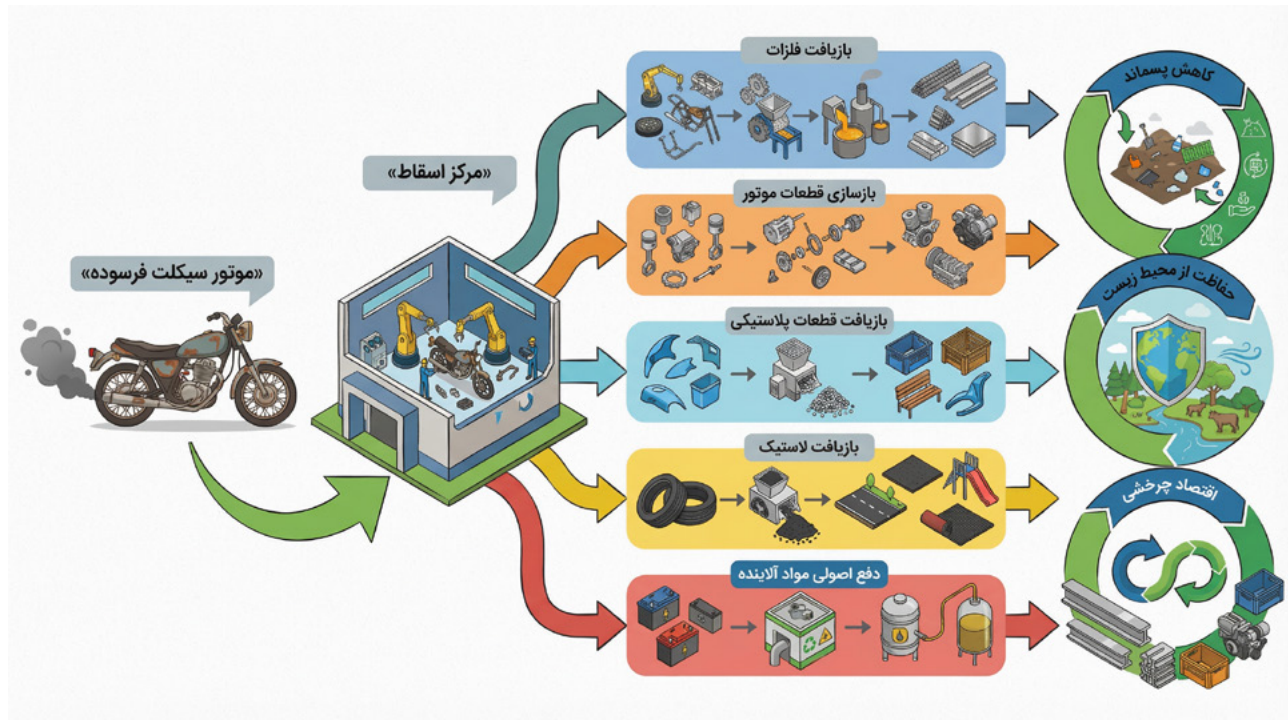
برنامه نوسازی و جایگزینی موتورسیکلت های فرسوده

تسهیلات و مدل تامین مالی طرح

برنامه نوسازی و جایگزینی موتورسیکلت های فرسوده

جناب آقای دکتر اتابک

وزیر محترم صنعت ، معدن و تجارت

جناب آقای دکتر صادق نیت

مشاور محترم وزیر بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی

جناب آقای دکتر مقیمی

معاون محترم وزیر و رئیس هیات عامل ایدرو

جناب آقای سردار مومنی

جانشین محترم رئیس پلیس راهور کشور

سایر مدعوین و میهمانان مراسم

جناب آقای دکتر نادری منش

مدیرعامل محترم صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته وزارت صمت

جناب آقای مهندس کفیل

مشاور محترم وزیر صنعت، معدن و تجارت در امور پیگیری های ویژه

جناب آقای مجاهد

رئیس محترم انجمن تولیدکنندگان قطعات یدکی دوچرخه و موتورسیکلت

جناب آقای کریمیان

رئیس محترم انجمن صنفی مراکز اسقاط خودروهای فرسوده کشور

نماینده محترم سازمان برنامه بودجه

جناب آقای دکتر اخلاقی

مدیرعامل محترم بانک تجارت

نماینده محترم سازمان محیط زیست

جناب آقای دکتر فتحعلی

مدیرعامل محترم بانک قرض الحسنه مهر ایران

جناب آقای سیجانی

مدیر کل محترم صنعت، معدن و تجارت استان تهران

سایر مدعوین:

مدیران عامل محترم شرکت های آراز موتور، کویر موتور، نیرو موتور، اسنپ، تپسی، الوپیک و ...

پوستر و تبلیغات محیطی

ردیف	شرح	زمان
۱	سرود ملی	۱۵:۳۰-۱۵:۳۵
۲	تلاوت قرآن مجید (قاری نوجوان)	۱۵:۳۵-۱۵:۴۰
۳	مجری	۱۵:۴۰-۱۵:۴۵
۴	کلیپ تصویری	۱۵:۴۵-۱۵:۵۰
۵	ارائه گزارش آقای دکتر مقیمی معاون محترم وزیر صمت	۱۵:۵۰-۱۶
۶	سخنرانی سردار مومنی جانشین محترم رئیس پلیس راهور کشور	۱۶-۱۶:۵
۷	سخنرانی آقای دکتر صادق نیت مشاور محترم وزیر بهداشت درمان و آموزش پزشکی	۱۶:۵-۱۶:۱۵
۸	سخنرانی آقای دکتر اتابک وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت	۱۶:۱۵-۱۶:۲۵
۹	مراسم تحویل و جایگزینی موتورسیکلت ها فرسوده	۱۶:۳۰-۱۶:۴۵

شنبه ۱۴۰۴ آذر
ساعت ۱۵:۳۰

خیابان ولیعصر (عج)، نبش خیابان جام جم
سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

جناب آقای دکتر اتابک

وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت

طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده کشور، به عنوان یکی از اولویت‌های کلیدی در سیاست‌های توسعه پایدار، با تمرکز بر طراحی پلتفرم‌های مشترک و موتورهای کارآمد برقی، راه‌حلی جامع برای جایگزینی حدود ۱۱ میلیون دستگاه موتورسیکلت فرسوده ارائه می‌دهد. این طرح، که سال‌ها به دلیل غفلت‌های ساختاری انباشت ناوگان فرسوده را نادیده گرفته بود، اکنون با رویکردی ترکیبی از جنبه‌های فنی، پشتیبانی مالی و مشوق‌های حمایتی، به مرحله اجرا رسیده و سرعت بالایی در پیشبرد اهداف خود کسب نموده است.

موتورسیکلت‌ها، به دلیل صرفه‌جویی اقتصادی در خرید و سهولت عبور از ترافیک شهری، به ابزاری در دسترس برای بسیاری از شهروندان تبدیل شده‌اند. با این حال، خلاءهای قانونی و اجرایی موجود، این وسایل را به عناصری بی‌ضابطه در تردد‌های شهری، به ویژه در کلان‌شهرها، مبدل ساخته و عواقب اجتماعی و اقتصادی گسترده‌ای به بار آورده است. تردد انبوه این ناوگان فرسوده نه تنها بر تراز انرژی کشور فشار وارد می‌کند - از طریق مصرف بالای سوخت و افزایش آلودگی - بلکه بر سلامت عمومی نیز تأثیر منفی می‌گذارد، به طوری که آمارهای رسمی پلیس راهور فراجا نشان‌دهنده سهم بالای موتورسواران در قربانیان

تصادفات است. این فوتی‌ها عمدتاً در سنین جوان جامعه رخ می‌دهد و چالش‌های اقتصادی و اجتماعی ناشی از آن، بر ضرورت اجرای فوری و فراگیر طرح تأکید می‌ورزد.

اجرای این طرح ملی، با مشارکت فعال دستگاه‌های اجرایی، انتظامی و بانکی، فراتر از نوسازی فنی عمل می‌کند و به هویت‌دار شدن موتورسیکلت‌ها و اعمال ضوابط قانونی بر آن‌ها منجر می‌شود. این اقدامات، نه تنها نظم ترافیکی شهری را تقویت می‌نماید، بلکه در شناسایی متخلفان، کاهش تخلفات و ارتقای امنیت اجتماعی مؤثر خواهد بود. در نهایت، تکمیل طرح، زحمات نهادهای مسئول را به باروری می‌رساند و با اصلاح تراز انرژی - از طریق کاهش مصرف سوخت و آلودگی - و ارتقای سلامت عمومی، گام مهمی در جهت بهبود کیفیت زندگی شهروندان برمی‌دارد. این رویکرد یکپارچه، الگویی برای سایر برنامه‌های نوسازی ملی به شمار می‌رود و بر اهمیت هم‌افزایی ملی در حل چالش‌های ترافیکی و زیست‌محیطی دلالت دارد.

اعمار طرح ملی

نوسازی موتورسیکلت های فرسوده کشور

جناب آقای دکتر مقیمی

معاون محترم وزیر و رئیس هیات عامل ایدرو

طرح ملی جایگزینی موتورسیکلت‌های فرسوده، به عنوان یکی از برنامه‌های کلیدی در راستای نوسازی ناوگان حمل و نقل کشور، با استقبال گسترده‌ای مواجه شده است. بر اساس آمارهای رسمی، تا کنون ۲۳ هزار و ۲۹۵ نفر در این طرح ثبت‌نام کرده‌اند، و فرایند اعتبارسنجی و اجرای مراحل بعدی با سرعت مناسبی پیش می‌رود. از میان ثبت‌نام‌کنندگان، ۲۸۳ نفر به بانک‌های عامل معرفی شده‌اند، ۸۰ نفر تسهیلات بانکی دریافت نموده‌اند، و ۵۳ نفر در آستانه تحویل موتورسیکلت‌های جدید قرار دارند. این روند شتابان، نشان‌دهنده ظرفیت بالای طرح برای دستیابی به اهداف کمی در مراحل اولیه اجرا است و انتظار می‌رود در روزهای آتی، با افزایش سرعت عملیات، دستاوردهای بیشتری حاصل شود.

این طرح، نقطه تلاقی برنامه‌های محوری صنعت و سلامت به شمار می‌رود، جایی که رشد صنعتی و بهره‌گیری از نوآوری‌های فناورانه با صیانت از سلامت عمومی و محیط زیست همخوانی می‌یابد. جایگزینی موتورسیکلت‌های فرسوده فراتر از یک برنامه صرفاً حمل و نقلی است؛ این ابتکار، ابعاد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی عمیقی دارد. از منظر اقتصادی، اجرای طرح به کاهش مصرف سوخت، کمینه کردن هزینه‌های نگهداری، و ارتقای ایمنی و آسایش کاربران منجر می‌شود، که این امر در بلندمدت، صرفه‌جویی‌های قابل توجهی در بودجه خانوارها و اقتصاد ملی به همراه خواهد داشت.

در حال حاضر، حدود ۱۱ میلیون دستگاه موتورسیکلت در کشور در مرحله فرسودگی قرار دارند، که عمدتاً از نوع کاربراتوری بوده و به طور متوسط در

هر ۱۰۰ کیلومتر پیمایش، حدود ۷ لیتر بنزین مصرف می‌کنند. جایگزینی این ناوگان با مدل‌های انژکتوری، کاهش ۲۰ تا ۳۰ درصدی مصرف سوخت را در هر ۱۰۰ کیلومتر به ارمغان می‌آورد، که این تغییر، نه تنها در کاهش وابستگی به واردات سوخت مؤثر است، بلکه به حفظ منابع ملی و مقابله با چالش‌های زیست‌محیطی یاری می‌رساند. برای موفقیت پایدار این طرح، تنظیم دقیق مشوق‌های مالی و حمایتی، همراه با اعمال محدودیت‌های متناسب بر موتورسیکلت‌های فرسوده، ضروری است. همچنین، هدف‌گیری دقیق جامعه هدف - نظیر رانندگان سامانه‌های حمل و نقل اینترنتی و گروه‌های پرمصرف از موتورسیکلت - و تقویت هم‌افزایی میان دستگاه‌های اجرایی، کلیدی‌ترین عوامل پیش‌راندن طرح به شمار می‌روند.

یکی از جنبه‌های برجسته این طرح، تأکید بر اقتصاد چرخشی است، که با تمرکز بر بازیافت مواد اولیه از موتورسیکلت‌های فرسوده، به حفظ منابع طبیعی و تقویت صنعت بازیافت کمک می‌کند. هر موتورسیکلت به طور متوسط ۹۰ تا ۱۲۰ کیلوگرم وزن دارد، که از این مقدار حدود ۵۵ تا ۶۵ کیلوگرم فولاد، ۲۳ کیلوگرم آلومینیوم، ۱ تا ۱.۵ کیلوگرم مس، حدود ۱ لیتر سیالات، ۶ تا ۱۲ کیلوگرم لاستیک، و ۸ تا ۱۲ کیلوگرم پلیمر قابلیت بازگشت به چرخه تولید و اقتصاد کشور را داراست. اگر این ظرفیت را در مقیاس ۱۱ میلیون دستگاه فرسوده تعمیم دهیم، حجم عظیم مواد قابل بازیافت، پتانسیل اقتصادی طرح را آشکار می‌سازد. این رویکرد، علاوه بر کاهش آلودگی‌های هوا و بهبود کیفیت زندگی شهری، به تقویت بنیان‌های اقتصادی کشور یاری می‌رساند و بر ضرورت تسریع در اجرای گسترده طرح تأکید می‌ورزد.

در مجموع، طرح جایگزینی موتورسیکلت‌های فرسوده، با ثبت‌نام‌های رو به رشد و مزایای چندبعدی، گامی مؤثر در جهت توسعه پایدار و مدرن‌سازی ناوگان حمل و نقل است. پیگیری مستمر این برنامه، می‌تواند الگویی برای سایر طرح‌های نوسازی ملی باشد و به کاهش چالش‌های ترافیکی و زیست‌محیطی کمک شایانی نماید.

سازمان گسترش صنایع ایران
جمهوری اسلامی ایران
وزارت صنعت، معدن و تجارت

آغاز طرح ملی
نوسازی موتورسیکلت های فرسوده کشور

جناب آقای سردار مومنی

جانشین محترم رئیس پلیس راهور کشور

موتورسیکلت‌ها، به عنوان یکی از وسایل نقلیه پرمصرف در ترافیک شهری و روستایی، سهم قابل توجهی در حوادث رانندگی ایفا می‌کنند. بر اساس ارزیابی‌های کارشناسی، حدود ۲۳ تا ۲۵ درصد از فوتی‌های ناشی از تصادفات ترافیکی در کشور به موتورسیکلت‌ها مربوط می‌شود، که این رقم، اهمیت اجرای برنامه‌های پیشگیرانه و نوسازی ناوگان را دوچندان می‌سازد. این سهم بالا نه تنها نشان‌دهنده چالش‌های ایمنی موجود است، بلکه بر لزوم اتخاذ سیاست‌های جامع برای کاهش ریسک‌های مرتبط با این وسایل نقلیه تأکید دارد.

از منظر تاریخی، ورود موتورسیکلت به ایران در سال ۱۳۲۰ شمسی و آغاز تولید داخلی آن در سال ۱۳۴۹، با رشدی تدریجی همراه بود. با این حال، از دهه ۱۳۸۰ به بعد، شاهد شتاب چشمگیری در تولید و استفاده از موتورسیکلت‌ها بودیم، که این افزایش بدون اقدامات متناسب در حوزه ایمنی، مقررات و زیرساخت‌ها، به گسترش مشکلات ترافیکی دامن زده است.

یکی از عوامل اصلی فوتی‌های مرتبط با موتورسیکلت‌ها، صدمات شدید به سر و گردن است، که بخش عمده‌ای از این حوادث را تشکیل می‌دهد. در هشت ماه نخست سال جاری، حدود ۱۴ هزار نفر از هموطنان در تصادفات جان باخته‌اند، و از میان مصدومان، ۱۰ تا ۱۵ درصد با معلولیت‌های دائمی روبرو شده‌اند. چالش نگهداری و حمایت از این افراد، بار اقتصادی و

اجتماعی سنگینی بر جامعه تحمیل می‌کند و بر لزوم پیشگیری پیش از وقوع تأکید می‌ورزد.

تحلیل روند تصادفات نشان می‌دهد که افزایش ۱۰ درصدی حوادث در حوزه درون‌شهری، به ویژه در کلان‌شهرها، پدیده‌ای نگران‌کننده است. در این میان، حدود ۶۰ درصد از تصادفات درون‌شهری به شهر تهران مربوط می‌شود، که این امر بر نقش کلیدی مدیریت شهری در کنترل و کاهش ریسک‌ها دلالت دارد. از جمله اقدامات ضروری، رفع نقص‌های فنی در سیستم دوربین‌های نظارتی درون‌شهری، الزامی کردن نصب پلاک جلو برای موتورسیکلت‌ها به منظور کاهش تخلفات، و ایجاد خطوط ویژه تردد موتورسیکلت‌ها است. ایجاد این خطوط ویژه، به عنوان یکی از وظایف قانونی شهرداری‌ها، می‌تواند به جداسازی مسیرهای تردد، افزایش ایمنی و کاهش درگیری‌های ترافیکی با سایر وسایل نقلیه کمک شایانی نماید. در مجموع، با تمرکز بر نوسازی ناوگان فرسوده، تقویت مقررات ایمنی و بهبود زیرساخت‌های شهری، می‌توان سهم موتورسیکلت‌ها در آمار فوتی‌ها را به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش داد و به سمت ترافیکی ایمن‌تر و کارآمدتر حرکت کرد. این رویکرد، نه تنها به حفظ جان شهروندان یاری می‌رساند، بلکه در راستای اهداف توسعه پایدار و کیفیت زندگی بهتر عمل خواهد کرد.

جناب آقای دکتر صادق نیت

مشاور محترم وزیر بهداشت، آموزش و درمان پزشکی

طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده، از منظر سلامت عمومی، دو محور کلیدی را برجسته می‌سازد که هر دو بر کیفیت زندگی و طول عمر شهروندان تأثیر مستقیم دارند. نخستین محور، چالش آلودگی هوا است، که برآوردها نشان می‌دهد سالانه حدود ۵۸ هزار نفر در کشور به دلیل مواجهه با آلاینده‌های جوی جان خود را از دست می‌دهند. این آلاینده‌ها، که از احتراق ناقص سوخت در وسایل نقلیه فرسوده نشأت می‌گیرند، عامل اصلی بروز بیماری‌های متنوعی از جمله سرطان‌های مختلف، اختلالات قلبی عروقی، مشکلات ریوی و سایر عوارض مزمن هستند. این بیماری‌ها نه تنها افراد را با رنج‌های طولانی مدت روبرو می‌سازند، بلکه در موارد شدید، به مرگ زودهنگام منجر می‌شوند و بار سنگینی بر نظام سلامت و خانواده‌ها تحمیل می‌کنند.

در این میان، برخی پارامترهای آلودگی، مانند مونوکسید کربن، اکسیدهای نیتروژن و به ویژه ذرات معلق ریز (PM_{۲.۵})، شاخص‌ترین عوامل هستند و اثرات ویرانگرتری بر سلامت دارند. این ذرات، به دلیل اندازه کوچک، به راحتی وارد جریان خون و اندام‌های حیاتی می‌شوند و عوارض جبران‌ناپذیری ایجاد می‌کنند. موتورسیکلت‌های فرسوده، که عمدتاً از نوع کاربراتوری هستند، نقش برجسته‌ای در تشدید این آلودگی ایفا می‌کنند؛ بررسی‌ها حاکی از آن است که این وسایل در مقایسه با مدل‌های انژکتوری و حتی خودروهای مدرن، ۱۰ تا ۲۰ برابر آلاینده بیشتری

تولید می‌کنند. اجرای طرح نوسازی، با جایگزینی این ناوگان فرسوده، می‌تواند کاهش چشمگیری در سطح آلودگی ایجاد کند و به طور مستقیم به ارتقای سلامت جامعه، کاهش بیماری‌های تنفسی و قلبی، و بهبود کیفیت هوا در کلان‌شهرها کمک نماید.

محور دوم سلامت در این طرح، مربوط به تصادفات ترافیکی است، که یکی از چالش‌های عمده در کشور به شمار می‌رود. نرخ مرگومیر ناشی از تصادفات در ایران بالاست و فراتر از فوتی‌ها، حجم عظیم صدمات و آسیب‌های دائمی است که به بستری‌های طولانی، درمان‌های پرهزینه و مشکلات مادام‌العمر منجر می‌شود. این صدمات، خانواده‌ها را با دشواری‌های اقتصادی و اجتماعی عمیقی مواجه می‌سازد و بر ظرفیت‌های نظام درمانی فشار می‌آورد. در این زمینه، موتورسیکلت‌ها و راکبان آن‌ها سهم ویژه‌ای در آمار مرگومیر و مصدومیت‌ها دارند؛ به طوری که سال گذشته، مرگومیر ناشی از تصادفات راکبان موتورسیکلت ۵۰ درصد افزایش یافته است. این روند صعودی، ضرورت نوسازی ناوگان فرسوده - که اغلب از تجهیزات ایمنی ضعیفی برخوردارند - و اعمال استانداردهای بالاتر ایمنی را دوچندان می‌کند.

در مجموع، طرح ملی نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده، با تمرکز بر این دو محور، گامی استراتژیک در جهت اصلاح تراز سلامت جامعه است. کاهش آلودگی هوا و پیشگیری از تصادفات نه تنها جان هزاران نفر را نجات می‌دهد، بلکه به صرفه‌جویی در منابع ملی و تقویت تاب‌آوری اجتماعی یاری می‌رساند. پیگیری مستمر این طرح، با تأکید بر جنبه‌های بهداشتی، می‌تواند الگویی برای ادغام سیاست‌های صنعتی با اهداف سلامت عمومی باشد و به تحقق توسعه پایدار کمک شایانی نماید.

نوسازی موتورسیکلت های فرسو

جناب آقای دکتر نادری منش

مدیرعامل محترم صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع پیشرفته وزارت صمت

تفاهم نامه همکاری میان بانک تجارت و صندوق حمایت از صنایع پیشرفته با هدف تقویت تأمین مالی صنعت خودرو، توسعه صنایع پشتیبان و حمایت از ساخت داخل، به امضای مدیران عامل دو مجموعه رسید.

این تفاهم نامه که با استناد به ماده ۱۰ قانون ساماندهی صنعت خودرو و با هدف حمایت از صنایع دانش بنیان و تولید داخلی منعقد شده، زمینه همکاری مشترک در حوزه تأمین مالی، حمایت از فناوری های نوین و کاهش پیامدهای زیست محیطی صنعت خودرو را فراهم می کند.

بر اساس مفاد قرارداد؛ بانک تجارت متعهد شد تسهیلات مرحله ای به ارزش مجموع ۶۰ هزار میلیارد ریال برای خرید مواد اولیه و قطعات مورد نیاز خودروسازان و شرکت های تابعه پرداخت کند. طبق تعهدات صندوق، مبلغ پنج هزار میلیارد ریال پس از امضای قرارداد نزد بانک تجارت سپرده گذاری خواهد شد که در چارچوب دوره ۳۶ ماهه نگهداری و براساس نرخ سود سپرده کوتاه مدت محاسبه می شود. طرفین با رعایت ضوابط اعتباری و مقررات داخلی بانک، بهره گیری از شیوه های نوین تأمین مالی و اجرای سیاست های حمایتی را در دستور کار دارند.

مدت اجرای این تفاهم نامه سه سال شمسی از تاریخ امضا تعیین شده و تمدید آن با توافق طرفین امکان پذیر است.

هدف محوری این تفاهم نامه، تقویت توان تولید داخل در زنجیره تأمین خودرو، تسهیل خرید موتورسیکلت و خودروهای کار و اشتغال زا، توسعه شبکه حمل و نقل پاک و حمایت از مسئولیت های اجتماعی در صنعت خودرو عنوان شده است.

جناب آقای معمارباشی

معاون محترم بهره برداری و صنایع حمل و نقل ایدرو

به صورت «کلید به کلید» است؛ یعنی متقاضی همزمان با تحویل موتورسیکلت فرسوده، موتورسیکلت نو را دریافت می‌کند. محدودیتی برای انتخاب مدل انژکتوری یا برقی وجود ندارد، اما مشوق‌های ویژه برای مدل‌های برقی در نظر گرفته شده است. در این راستا، گواهی اسقاط با قیمت بالاتری خریداری می‌شود تا جایگزینی موتورسیکلت‌های برقی با نمونه‌های کاربراتوری فرسوده تشویق شود. هدف اصلی طرح، تمرکز بر موتورسیکلت‌های کار و با پیمایش بالا است که در بازه قیمتی ۱۲۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان قرار دارند. هرچند افزایش قیمت‌ها ممکن است مابه‌التفاوتی کمتر از ۱۰ میلیون تومان ایجاد کند، اما برای مدل‌های لوکس نیز محدودیتی وجود ندارد و متقاضیان می‌توانند مابه‌التفاوت را شخصاً پرداخت کنند. حجم موتورسیکلت‌های فرسوده بسیار بالاست، اما ما در آغاز یک فرآیند ملی قرار داریم که ابعاد اجتماعی، اقتصادی و زیست‌محیطی گسترده‌ای دارد. بخش زیادی از دارندگان این وسایل نقلیه، از موتورسیکلت برای تأمین معیشت خانواده استفاده می‌کنند؛ بنابراین، بدون حمایت مالی و مشوق‌ها، اسقاط امکان‌پذیر نیست. در کنار مشوق‌ها، به‌تدریج محدودیت‌هایی اعمال خواهد شد تا این چرخه به‌طور مؤثر مدیریت شود.

در آستانه چالش‌های جهانی ناشی از آلودگی هوا و کمبود منابع انرژی، ایران با حجم عظیمی از موتورسیکلت‌های فرسوده روبرو است که نه تنها تهدیدی برای سلامت عمومی و محیط زیست به شمار می‌رود، بلکه بار اقتصادی سنگینی بر دوش جامعه تحمیل می‌کند. این موتورسیکلت‌ها، که اغلب کاربراتوری و فرسوده هستند، مصرف سوخت بالایی دارند و آلاینده‌های سمی را به آسمان شهرها تزریق می‌کنند. اما خبر خوب اینجاست؛ با ابتکار عمل دولت و هماهنگی نهادهای کلیدی، طرحی ملی برای نوسازی این ناوگان راه‌اندازی شده است. این طرح، که به دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت اجرا می‌شود، با ارائه تسهیلات بانکی، مشوق‌های ویژه برای مدل‌های برقی و فرآیند «کلید به کلید»، نویدبخش تحولی عمیق در حوزه حمل‌ونقل است. برای نخستین بار، همه ذی‌نفعان اصلی - از جمله ارکان مالی، انجمن‌های تولیدکننده، انجمن اسقاط و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو) - در کنار یکدیگر قرار گرفته‌اند. تجربیات گذشته نشان داده که بدون حمایت‌های مالی و مشوق‌های لازم، طرح‌های اسقاط به نتیجه نمی‌رسند؛ بنابراین، تلاش شده تا با همراهی سازمان برنامه و بودجه و شبکه بانکی، این برنامه به‌صورت مستمر و پایدار اجرا شود. اجرای این طرح بر پایه قانون ماده ۱۰ ساماندهی صنعت خودرو و آیین‌نامه مربوطه استوار است.

دارندگان موتورسیکلت‌های فرسوده می‌توانند با مراجعه به سامانه اسقاط به نشانی nnhk.ir ثبت‌نام کنند. پس از احراز اصالت توسط پلیس راهور و انجام اعتبارسنجی بانکی، تسهیلات لازم پرداخت می‌شود. آنچه این طرح را متمایز می‌کند، اجرای آن

جناب آقای حاتمی

مدیر محترم نوسازی ناوگان حمل و نقل

سال‌هاست که مسئله فرسودگی ناوگان، به‌ویژه در حوزه موتورسیکلت‌ها، به‌عنوان یک واقعیت تلخ در زندگی شهری ما حضور دارد؛ موضوع اسقاط موتورسیکلت‌های فرسوده، امروز صرفاً یک بحث فنی یا صنعتی نیست، بلکه مسئله‌ای چندبعدی در حوزه سلامت عمومی، محیط‌زیست، بهره‌وری انرژی و ساماندهی صنعت حمل‌ونقل کشور به شمار می‌رود. آنچه امروز افتتاح می‌شود، یک اقدام نمایشی یا مقطعی نیست. این طرح آغاز یک مسیر تازه و ثبت یک نقطه عطف مهم در تاریخ مدیریت ناوگان حمل‌ونقل کشور است. در حال حاضر حدود ۱۳،۷ میلیون دستگاه موتورسیکلت در کشور در حال تردد است که بیش از ۱۱،۴ میلیون دستگاه از آن‌ها در زمره موتورسیکلت‌های فرسوده قرار دارند و از این تعداد بیش از ۸۰ درصد کاربراتوری و بسیار آینده است. این موتورسیکلت‌های کاربراتوری ۲ برابر موتورسیکلت انژکتوری نو مصرف سوخت دارد. این تعداد موتورسیکلت فرسوده بیش از ۱۲ میلیارد لیتر بنزین مصرف می‌کنند که نوسازی ۴ میلیون دستگاه از این موتورسیکلت‌های فرسوده، ۲،۱ میلیارد لیتر صرفه جویی بنزین به همراه دارد. این موتورسیکلت‌ها مقادیر بالایی از هیدروکربن‌ها، منوکسید کربن و ذرات معلق تولید می‌کنند، مستقیماً با افزایش بیماری‌های تنفسی، قلبی-عروقی، آسم، آلرژی و تشدید بیماری‌های مزمن در ارتباط‌اند و بیشترین آسیب را به کودکان، سالمندان، زنان باردار و بیماران مزمن وارد می‌کنند. در راستای نوسازی این ناوگان، تفاهرنامه نوسازی ۹۶ هزار دستگاه شامل ۷۰ هزار موتورسیکلت فرسوده و ۲۶ هزار تاکسی فرسوده تدوین و منعقد شده است که در ادامه تحویل تاکسی‌های برقی با آغاز این طرح نوسازی موتورسیکلت‌ها نیز وارد مرحله اجرا شد و مسیر عملیاتی

شدن آن هموار گردید. در عین حال، لازم است با نگاه واقع‌بینانه به گذشته نیز اشاره شود. از سال ۱۳۴۸ تاکنون که تولید موتور سیکلت در ایران آغاز شده است موتورسیکلت فرسوده‌ای از ناوگان خارج نشده است و همچنین طی ۱۳ سال گذشته در چهار مقطع، تلاش‌هایی برای نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده انجام شد که به نتیجه نرسید. علت این عدم توفیق، صرفاً محدودیت‌های مالی نبود؛ بلکه نبود زیرساخت‌های سخت‌افزاری، فقدان مدل اجرایی و عملیاتی مشخص، و شکل نگرفتن زنجیره منسجم از اسقاط تا جایگزینی موجب شد این طرح‌ها عملاً متوقف بمانند. برای نخستین بار، مدل اجرایی تعریف شده، فرآیند اسقاط فعال شده، شبکه بانکی وارد میدان شده و ارتباط مؤثری میان اسقاط، تأمین مالی و تولیدکننده برقرار شده است. در این طرح تاکنون بازیگران متعددی نقش ایفا کرده‌اند: موسسات مالی از جمله بانک مهر ایران و بانک تجارت، تولیدکنندگان موتورسیکلت و انجمن صنفی آن، مراکز اسقاط و بازیافت و انجمن صنفی آن، پلتفرم‌های کار همچون اسنپ، تپ‌سی، دیجی کالا، زیرو، میاره، الوپیک، راهور ناجا و شرکت پخش و پالایش وزارت نفت. این آغاز نشان می‌دهد هر جا مسئله درست تعریف شود، مسیر درست طراحی شود و اراده ملی پشت آن قرار بگیرد، حتی پیچیده‌ترین چالش‌ها نیز قابل حل‌اند. این لحظه، می‌تواند در حافظه اجرایی کشور به‌عنوان آغاز یکی از دستاوردهای ماندگار در ساماندهی ناوگان حمل‌ونقل شهری ثبت شود.

جناب آقای کریمیان

رئیس محترم انجمن صنفی مراکز اسقاط خودروهای فرسوده کشور

جناب آقای مجاهد

رئیس محترم انجمن تولیدکنندگان قطعات یدکی دوچرخه و موتورسیکلت

طرح نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده پس از سال‌ها بررسی، وارد مرحله اجرا شده و می‌تواند نقش مؤثری در کاهش آلودگی هوا، ارتقای ایمنی، بهره‌وری انرژی و حمایت از تولید داخلی داشته باشد. صنعت موتورسیکلت کشور از ظرفیت بالای تولید برخوردار است و با داخلی‌سازی بیش از ۵۰ درصد قطعات، بستر اجرایی طرح در داخل فراهم بوده و قابلیت توسعه و اشتغال‌زایی دارد. با این حال، موفقیت طرح وابسته به توان معیشتی دارندگان موتورسیکلت‌های فرسوده و تأمین تسهیلات مالی مناسب است. این طرح فراتر از یک برنامه صنعتی، اقدامی در جهت سلامت مردم، عدالت اجتماعی، هوای پاک و تقویت تولید ملی است و با هم‌افزایی دولت، تولیدکنندگان و مردم می‌تواند به صورت پایدار و فراگیر اجرا شود.

واقعیت این است که اسقاط موتورسیکلت در سال‌های گذشته به دلیل نبود زیرساخت اجرایی عملاً متوقف بود، اما امروز با ایجاد سامانه‌ها و زیرساخت‌های لازم به همت سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، ستاد نوسازی ناوگان و انجمن‌های تخصصی، مسیر اجرای طرح فراهم شده است.

با این حال، موفقیت طرح بدون مشوق‌های مالی مؤثر ممکن نیست. اغلب دارندگان موتورسیکلت‌های فرسوده از اقشار کم‌درآمدند و نوسازی برای آن‌ها بدون حمایت واقعی دولت و تسهیلات بانکی امکان‌پذیر نیست. آمار ثبت‌نام محدود نیز نشان می‌دهد که سیاست‌های تشویقی باید متناسب با توان مالی جامعه هدف بازطراحی شود تا مردم بتوانند تصمیم به نوسازی بگیرند. انجمن مراکز اسقاط کشور آمادگی دارد با استفاده از شبکه اسقاط، اجرای سریع، شفاف و دقیق طرح و اسقاط واقعی و قطعی را تضمین کند. در صورت همراهی طرح با منابع پایدار، مشوق‌های هدفمند و تداوم سیاستی، نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده می‌تواند به طرحی موفق به نفع مردم، محیط زیست و اقتصاد ملی تبدیل شود.

ساختار اجرای طرح نوسازی موتورسیکلت‌های فرسوده کشور

اقدامات رسانه ای صورت پذیرفته برای مراسم آغاز طرح نوسازی موتورسیکلت های فرسوده

دعوت از رسانه ها جهت پوشش خبری (۳۰ رسانه)

۱

برگزاری نشست خبری با حضور رئیس هیئت عامل ایدرو

۲

تهیه محتوا ۳ مورد

۳

بیش از ۲۷۰ بازنشر خبرها در خبرگزاری ها و سایت های خبری

۴

هماهنگی گفت و گو ۵ مورد

۵

۱. گفت و گو رئیس هیات عامل با خبرگزاری ایرنا

۲. مصاحبه رئیس ستاد نوسازی ناوگان با خبرگزاری ایسنا

۳. مصاحبه تصویری رئیس ستاد نوسازی ناوگان با خبرگزاری صدا و سیما

۴. حضور معاون صنایع حمل و نقل ایدرو در برنامه روی خط خبر شبکه خبر

۵. گفتگوی رئیس هیات عامل با رادیو اقتصاد

[illegible]

اقدامات رسانه ای صورت پذیرفته برای مراسم آغاز طرح نوسازی موتورسیکلت های فرسوده

اقدامات رسانه ای صورت پذیرفته برای مراسم آغاز طرح نوسازی موتورسیکلت های فرسوده

اقدامات رسانه ای صورت پذیرفته برای مراسم آغاز طرح نوسازی موتورسیکلت های فرسوده

سازمان کتشرن و نوسازی صنایع ایران

مدیریت ارتباطات

تهران، خیابان ولیعصر (عج)، نبش جام جم
وب سایت: www.idro.ir تلفن: ۲۳۸۶۰۰۰۰